

Language Code : **19**

इस पुस्तिका में 24 मुद्रित पृष्ठ हैं।
This booklet contains 24 Printed pages.

SED-24-II

प्रश्न-पत्र-II / PAPER-II
तिब्बतन भाषा परिशिष्ट

Tibetan Language Supplement
भाग-IV & V / PART-IV & V

मुख्य परीक्षा पुस्तिका संख्या / Main Test Booklet No.

इस परीक्षा पुस्तिका को तब तक न खोलें जब तक कहा न जाए।

Do not open this Test Booklet until you are asked to do so.

इस परीक्षा पुस्तिका के पिछले आवरण (पृष्ठ 23 व 24) पर दिए निर्देशों को ध्यान से पढ़ें।

Read carefully the Instructions on the Back Cover (Page 23 & 24) of this Test Booklet.

मुख्य परीक्षा पुस्तिका कोड / Main Test Booklet Code

D

तिब्बतन में निर्देशों के लिए इस पुस्तिका का पृष्ठ 2 देखें। / FOR INSTRUCTIONS IN TIBETAN SEE PAGE 2 OF THIS BOOKLET.

परीक्षार्थियों के लिए निर्देश

1. यह पुस्तिका मुख्य परीक्षा पुस्तिका की एक परिशिष्ट है, उन परीक्षार्थियों के लिए जो या तो भाग IV (भाषा I) या भाग V (भाषा II) तिब्बतन भाषा में देना चाहते हैं, लेकिन दोनों नहीं।
2. परीक्षार्थी भाग I एवं भाग II या III के उत्तर मुख्य परीक्षा पुस्तिका से दें और भाग IV व V के उत्तर उनके द्वारा चुनी भाषाओं से।
3. अंग्रेजी व हिन्दी भाषा पर प्रश्न मुख्य परीक्षा पुस्तिका में भाग IV व भाग V के अन्तर्गत दिए गए हैं। भाषा परिशिष्टों को आप अलग से माँग सकते हैं।
4. इस पृष्ठ पर विवरण अंकित करने एवं OMR उत्तर पत्र पर निशान लगाने के लिए केवल काले/नीले बॉल पॉइंट पेन का प्रयोग करें।
5. इस भाषा पुस्तिका का संकेत है **D**। यह सुनिश्चित कर लें कि इस भाषा परिशिष्ट पुस्तिका का संकेत, OMR उत्तर पत्र के पृष्ठ-2 एवं मुख्य परीक्षा पुस्तिका पर छपे संकेत से मिलता है। अगर यह भिन्न हो, तो परीक्षार्थी दूसरी भाषा परिशिष्ट परीक्षा पुस्तिका लेने के लिए निरीक्षक को तुरन्त अवगत कराएँ।
6. इस परीक्षा पुस्तिका में दो भाग IV और V हैं, जिनमें 60 वस्तुनिष्ठ प्रश्न हैं, जो प्रत्येक 1 अंक का है :
भाग-IV : भाषा-I (तिब्बतन) (प्र. 91 से प्र. 120)
भाग-V : भाषा-II (तिब्बतन) (प्र. 121 से प्र. 150)
7. भाग-IV में भाषा-I के लिए 30 प्रश्न और भाग-V में भाषा-II के लिए 30 प्रश्न दिए गए हैं। इस परीक्षा पुस्तिका में केवल तिब्बतन भाषा से संबंधित प्रश्न दिए गए हैं। यदि भाषा-I और/या भाषा-II में आपके द्वारा चुनी गई भाषा(एँ) तिब्बतन के अलावा है तो कृपया उस भाषा वाली परीक्षा पुस्तिका माँग लीजिए। जिन भाषाओं के प्रश्नों के उत्तर आप दे रहे हैं वह आवेदन पत्र में चुनी गई भाषाओं से अवश्य मेल खानी चाहिए।
8. परीक्षार्थी भाग-V (भाषा-II) के लिए, भाषा सूची से ऐसी भाषा चुनें जो उनके द्वारा भाषा-I (भाग-IV) में चुनी गई भाषा से भिन्न हो।
9. रफ कार्य परीक्षा पुस्तिका में इस प्रयोजन के लिए दी गई खाली जगह पर ही करें।
10. सभी उत्तर केवल OMR उत्तर पत्र पर ही अंकित करें। अपने उत्तर ध्यानपूर्वक अंकित करें। उत्तर बदलने हेतु श्वेत रंजक का प्रयोग निषिद्ध है।

INSTRUCTIONS FOR CANDIDATES

1. This booklet is a supplement to the Main Test Booklet for those candidates who wish to answer **EITHER** Part IV (Language I) **OR** Part V (Language II) in **TIBETAN** language, but **NOT BOTH**.
2. Candidates are required to answer Part I and Part II **OR** III from the Main Test Booklet and Parts IV and V from the languages chosen by them.
3. Questions on English and Hindi languages for Part IV and Part V have been given in the Main Test Booklet. Language Supplements can be asked for separately.
4. Use **Black/Blue Ball Point Pen only** for writing particulars on this page/ marking responses in the OMR Answer Sheet.
5. The CODE for this Language Booklet is **D**. Make sure that the CODE printed on **Side-2** of the OMR Answer Sheet and on your Main Test Booklet is the same as that on this Language Supplement Test Booklet. In case of discrepancy, the candidate should immediately report the matter to the Invigilator for replacement of the Language Supplement Test Booklet.
6. This Test Booklet has **two** Parts, IV and V, consisting of **60** Objective Type Questions, each carrying 1 mark :
Part-IV : Language-I (Tibetan) (Q. 91 to Q. 120)
Part-V : Language-II (Tibetan) (Q. 121 to Q. 150)
7. Part-IV contains 30 questions for Language-I and Part-V contains 30 questions for Language-II. In this Test Booklet, only questions pertaining to Tibetan language have been given. **In case the language/s you have opted for as Language-I and/or Language-II is a Language other than Tibetan, please ask for a Test Booklet that contains questions on that language. The language being answered must tally with the languages opted for in your Application Form.**
8. **Candidates are required to attempt questions in Part-V (Language-II) in a language other than the one chosen as Language-I (in Part-IV) from the list of languages.**
9. Rough work should be done only in the space provided in the Test Booklet for the same.
10. The answers are to be recorded on the OMR Answer Sheet only. Mark your responses carefully. No whitener is allowed for changing answers.

परीक्षार्थी का नाम (बड़े अक्षरों में) :

Name of the Candidate (in Capitals) :

अनुक्रमांक : (अंकों में) / Roll Number : in figures

: शब्दों में / in words

परीक्षा केन्द्र (बड़े अक्षरों में) :

Centre of Examination (in Capitals) :

परीक्षार्थी के हस्ताक्षर :

निरीक्षक के हस्ताक्षर :

Candidate's Signature :

Invigilator's Signature :

Facsimile Signature Stamp of

Centre Superintendent :

ཇི་དེབ་ཞོག་བྱ་ངོ་གྲངས་ 24 ཡོད།

ཇི་ཤོག་-II
 ཇི་ཤོག་ IV ཅད་ V
 (བོད་སྐད་ཁ་སྐོང་སྐད་)

D

ཐུགས་སྒྲོལ་པ་རེ་སྒྲོལ་ལམ་སྟོན།

(དབྱེན་རྒྱུད་ཐོག་ཡོད་པའི་ལམ་སྟོན་བོད་རྒྱུད་ཏུ་བསྐྱུར་བ་གཤམ་གསལ།)

- ༡ ་ ཇི་དེ་བ་འདི་ཁ་སྐོང་ས། རྒྱལ་ས་སྤྱོད་ཀྱི་ཚན་བ་བཞི་བའི་སྐད་ཡིག་དང་ཐོ་འཕ། ཡང་ན། ཚན་བ་ལྔ་བའི་སྐད་ཡིག་གཉིས་ བ་ཡིན་བ་ས་གཏོགས།
 ཚན་བ་གཉིས་ཀའི་ཆེད་དུ་མིན།
 ༢ ་ རྒྱལ་ས་སྤྱོད་བར་ཚན་བ་དང་ཐོ། གཉིས་བ། གསུམ་བའི་ལན་གྱི་ཇི་བ་གཙོ་བོ་དེ་དག་ཡིན།
 ༣ ་ དཔྱིན་སྐད་དང་ཉིན་རྗེ། ཚན་བ་བཞི་བ་དང་། ལྔ་བ་རྒྱལ་ས་དེ་བ་ནང་གསལ་ཁ་སྐོང་ས། སྐད་ཡིག་གཞན་ཆང་མ་ མོགས་སུ་ཡོད།
 ༤ ་ ལྷག་ཆ་སྤྱོད་ཐོ་ཡི་འཕོལ་སྒྲུབ་གིས་འབྲིས་དགོས།
 ༥ ་ རྒྱལ་ས་ཕོག་(D) སྤེ་ཡི་ཁོངས་གཏོགས་རྣམས་ཡིད་ལ་ངེས་བར་བྱས་ནས་མདུན་ཕོག་གཉིས་བའི་དབར་བསྐྱལ་ཇི་བ་ དངོས་དེ་ཁ་སྐོང་ས། སྐད་ ཡིག་དང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན། གལ་ཏེ་གཅིག་མཚུངས་མེད་ན་ལམ་སེང་ཡིག་ཆད་དོ་དམ་ བར་ཞུས་ཏེ་རང་གི་ཁ་སྐོང་ས་ཇི་བའི་དེ་བ་དེ་མེན་ དགོས།
 ༦ ་ རྒྱལ་ས་དེ་བ་འདི་ལ་ཚན་བ་བཞི་བ་དང་ལྔ་བ་མོ་མོར་ཡོད། ཇི་སྤང་དུག་ཅུ་ཡོད་བར་ཇི་བ་ངེར་བརྒྱ་ཆ་གཅིག་རེ་ཡོད།
 ༧ ་ སྐད་ཡིག་གི་ཚན་བ་བཞི་བར་ཇི་བ་ ༣༠ ཡོད་བ་དེ་སྐད་ཡིག་དང་ཐོའི་ཆེད་ཡིན། ཚན་བ་ལྔ་བ་ལ་ཇི་བ་ ༣༠ ཡོད་བ་དེ་ སྐད་ཡིག་གཉིས་བའི་ཆེད་ཡིན། ཇི་མཛོད་དེ་བ་རྒྱང་འདི་ཐོད་སྐད་ཁོ་ནའི་ཆེད་དུ་ཡིན། གལ་སྲིད་ཁྱེད་ཀྱིས་སྐད་ཡིག་ དང་ཐོ་དང་གཉིས་བ་གང་དུང་བདམས་བ་ཡིན་ན། དེ་རང་གིས་སྐད་ས་བའི་འགོངས་ཕོག་ལྟར་མེད་ན་ཡིག་རྒྱལ་ས་དོ་ དམ་བར་ལམ་སེང་སྐྱེན་གསེང་ཞུ་དགོས།
 ༨ ་ རྒྱལ་ས་སྤྱོད་བས་ཚན་བ་ལྔ་བ། སྐད་ཡིག་གཉིས་བ་ལས་གཞན་སྐད་ཡིག་དང་ཐོའི་ཚན་བ་བཞི་བ་ནས་འདེམས་དགོས།
 ༩ ་ ཟིན་ཇི་ཆེད་ཕོག་བྱ་སྤོང་བ་གཞན་དུ་ཡོད།
 ༡༠ ་ རང་གི་ཇི་བའི་ལན་རྣམས་OMRཇི་ལན་ཕོག་སྤེའི་ནང་འབྲི་དགོས། འབྲི་བསུབ་ཆེད་དཀར་བསུབ་མེད་སྤོད་མི་ཆོག

ཡིག་ཆེན་གྱི་ནང་དུ་མིང་བྲིས། _____

མིང་གཞུང་མང་གཟུངས། (མང་གི་འོ་མོག) : _____

མིང་གཞན་ཨང་གངས། (ཡི་གེའི་ཐོག) _____

ཡིག་ཆེན་དུ་ཡིག་ཆད་གཏོང་ཡུལ་གྱི་ཁ་བྱང་། _____

ཕྱགས་ལྷོད་པའི་མཆོད་ལྗགས། _____ རོ་དམ་པའི་མཆོད་ལྗགས། _____

དབྱུང་ཡིག་རྒྱགས་དོན་མ་ཤེད་མ་རྒྱག་དང་མཆོད་རྟགས། _____

ཡིག་རྒྱུགས་བས་སྡེ་ཚན་བཞི་བ་༼ ༩༡ ནས་ ༡༢༠ ༽ གཞུ་
སྤྱི་འདམས་ཡོདན་(Tibetan) བོད་ཡིག་སྐད་ཡིག་དང་པོ་
ཁོ་ན་རེད།

Candidates should attempt the
questions from Part-IV (Q No. 91-
120), if they have opted Tibetan
as Language – I only.

PAPER- II ཚན་པ་བཞི་པ། (PART-IV) སྐད་ཡིག་དང་པོ།
(LANGUAGE-I)
TIBETAN

ཡིག་རྒྱལ་པས་སྡེ་ཚན་བཞི་པ་ ༩༡ ནས་ ༡༣༠ ེ གལ་སྲིད་འདམས་ཡོདན(Tibetan) བོད་ཡིག་སྐད་ཡིག་དང་པོ་ཁོན་རེད།

གཤམ་གསལ་བརྗོད་པ་ལེགས་པར་བསྒྲགས་ཏེ་འགྲིག་པའི་ལན་མ་རྟེན་བ་འདོམས་དགོས།

༩. ཡངས་པའི་འཛིག་རྟེན་འདིའི་ཁམས་ཀྱི་ནང་ལ་ང་ཚོའི་འཛམ་གླིང་འདི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་རྒྱ་ཐིག་ལྟར་ཆ་ཤིས་རྒྱུ་དུ་ཞིག་རེད། དེ་ནི་བར་སྤང་དུ་གནས་པའི་དངོས་གཞུགས་རིལ་བུ་ཞིག་ཡིན་པ་དང་། དེ་ཡང་ནམ་མཁའི་སྐར་མ་(ཉི་མ)ལ་འཁོར་བཞིན་གནས་ཡོད། ནམ་མཁའི་སྐར་མ་སྟེ་ཉི་མ་སྐོར་བ་རྒྱག་མཁན་གྱི་གཟའ་སྐར་དགུ་ཡོད་པ་ལས་ང་ཚོའི་འཛམ་གླིང་འདི་ཡང་དེའི་ཁོངས་སུ་ཡོད་པའི་གཟའ་སྐར་རྒྱུ་རྒྱུ་གས་ཞིག་རེད། ཉི་མ་དང་བར་ཐག་ཉེ་ཤོས་ཀྱི་གཟའ་སྐར་གསུམ་པ་དེ་ང་ཚོའི་འཚོ་སྤྱད་བྱ་ཡུལ་འཛམ་གླིང་འདི་རེད། འཛམ་བུ་གླིང་ལ་ས་ཡི་གོ་ལ་ཡང་ཟེར། རྒྱ་བའི་སྤྱང་ནས་བལྟས་ན་འཛམ་གླིང་འདི་ཤེལ་གྱི་སྟོ་ལོ་སྟོན་དཀར་ལྗང་བུ་ཞིག་མཐོང་གི་ཡོད་པ་རེད། སའི་གོ་ལའི་ངོས་ཀྱི་གསུམ་ཆ་རྒྱུའི་ཁངས་ཡོད་པས་རེད། ས་ཡིའི་གོ་ལ་སྟོགས་མཐའ་ཡོངས་ནས་རྒྱང་གིས་བསྐོར་ཡོད་པས་དེ་ལ་རྒྱང་ཁམས་ཟེར། དེ་འཛམ་གླིང་གི་ནམ་མཁའི་མཐོངས་ཀྱི་ཀི་ལོ་མི་ཏར་ ༡༠༠ ཡི་མཐོངས་ལ་བྲབས་ཡོད། ས་ཡིའི་གོ་ལའི་རྒྱང་ལྡིད་པོ་ཡོད་ཀྱང་གཞོན་གྱིས་མཐོ་བུ་སོང་བ་དེ་ཙམ་གྱི་རྒྱང་རྣམས་ཡངས་བ་དང་སྒབ་ཏུ་འགྲོ་གི་ཡོད་པས་མེ་ལྷགས་འཕུར་མདའི་ནང་བསྐྱོད་མཁན་ཆོས་ཨོག་སི་ཇན་(oxygen) ཏེ་སྟོག་འཛིན་གྱི་རྒྱང་འཁྱེར་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་དེ་འདྲ་རེད། གཟའ་སྐར་རྒྱ་བའི་ནང་མི་འགྲོ་བྱུ་མཁན་དང་ཤོས་དེ་ཨ་མི་རི་ཀའི་མི་རིགས་ཤིག་རེད། ཁོང་གི་མིང་ལ་ནིལ་ཨམ་ས་ཏོན་(Neil Armstrong) ཁོང་འཇུ་ལ་སའི་མེ་ལྷགས་འཕུར་མདའ་ཡི་མིང་ལ་ཨེ་པོ་ལོ་ ༡༡ (Apolo-11) ཟེར། ད་ལྟ་བར་དུ་མེ་ལྷགས་འཕུར་གདའ་རྒྱ་བའི་ནང་གཞོན་གྱུ་མཁན་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་བཞི་མ་གཏོགས་བྱུང་མེད། དེ་དག་ནི། ཨ་རི། ཨ་རུ་སྤུ། རྒྱ་ནག་དང་རྒྱ་གར་བཅས་བཞི་ཡིན།

91. འཛམ་བུ་གླིང་གི་ནམ་མཁའི་ཐོངས་ཀྱི་རིང་ཆད་གཞོན་ཡོད་དམ།

- (1) འཛམ་བུ་གླིང་གི་ནམ་མཁའི་ཐོངས་ཀྱི་རིང་ཆད་ནི་ཀི་ལོ་མི་ཏར་ ༡༠༠༠ ཡོད།
- (2) འཛམ་བུ་གླིང་གི་ནམ་མཁའི་ཐོངས་ཀྱི་རིང་ཆད་ནི་ཀི་ལོ་མི་ཏར་ ༡༠༠ ཡོད།
- (3) འཛམ་བུ་གླིང་གི་ནམ་མཁའི་ཐོངས་ཀྱི་རིང་ཆད་ནི་ཀི་ལོ་མི་ཏར་ ༡༠ ཡོད།
- (4) འཛམ་བུ་གླིང་གི་ནམ་མཁའི་ཐོངས་ཀྱི་རིང་ཆད་ནི་ཀི་ལོ་མི་ཏར་ ༤༠༠༠ ཡོད།

92. ནིལ་ཨམ་ས་ཏོན་(Neil Armstrong) ལུ་རེད། ཁོང་རྒྱལ་ཁབ་གདའ་ནས་རེད་དམ།

- (1) ནིལ་ཨམ་ས་ཏོན་ནི་བྲགས་རོམ་སྟེང་འགྲོ་མཁན་གྱི་མི་དང་ཤོས་དེ་རེད། ཁོང་ཨོ་སོ་ཏེ་ལི་ཡ་ནས་རེད།
- (2) ནིལ་ཨམ་ས་ཏོན་ནི་རྒྱ་མཚོའི་སྟེང་འགྲོ་མཁན་གྱི་མི་དང་ཤོས་དེ་རེད། ཁོང་ཨ་རུ་སྤུ་ནས་རེད།
- (3) ནིལ་ཨམ་ས་ཏོན་ནི་རྒྱ་བའི་སྟེང་འགྲོ་མཁན་གྱི་མི་དང་ཤོས་དེ་རེད། ཁོང་ཨ་མི་རི་ཀ་ནས་རེད།
- (4) ནིལ་ཨམ་ས་ཏོན་ནི་ས་སྟེང་སྟེང་འགྲོ་མཁན་གྱི་མི་དང་ཤོས་དེ་རེད། ཁོང་ཨ་པ་རི་ཀ་ནས་རེད།

93. ང་ཚོའི་སྟོད་གནས་འཛམ་གླིང་འདི་གང་ལ་བསྐྱོར་བ་བྱེད་དམ།

- (1) ང་ཚོའི་སྟོད་གནས་འཛམ་གླིང་འདི་ཟླ་བ་ལ་བསྐྱོར་བ་བརྒྱབ་ཀྱི་རེད།
- (2) ང་ཚོའི་སྟོད་གནས་འཛམ་གླིང་འདི་གོ་ལ་ལ་བསྐྱོར་བ་བརྒྱབ་ཀྱི་རེད།
- (3) ང་ཚོའི་སྟོད་གནས་འཛམ་གླིང་འདི་སྐར་མ་མཆོ་རྒྱལ་ལ་བསྐྱོར་བ་བརྒྱབ་ཀྱི་རེད།
- (4) ང་ཚོའི་སྟོད་གནས་འཛམ་གླིང་འདི་ཉི་མ་ལ་བསྐྱོར་བ་བརྒྱབ་ཀྱི་རེད།

94. མི་རྒྱུ་ས་མེ་ལྷགས་འཕྲུང་མདའ་ཡི་འགོ་སྐབས་སྟོག་འཛིན་གྱི་རྒྱུ་(oxygen)འཁྲེང་དགོས་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

- (1) གང་ཡིན་ཟེར་ན། འཛམ་གླིང་ནས་གཞི་མཐོ་བོར་སོང་བ་དེ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་གཙང་དུ་འགོ་བས་ཡིན།
- (2) གང་ཡིན་ཟེར་ན། འཛམ་གླིང་ནས་གཞི་མཐོ་བོར་སོང་བ་དེ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ལྗོད་དུ་འགོ་བས་ཡིན།
- (3) གང་ཡིན་ཟེར་ན། འཛམ་གླིང་ནས་གཞི་མཐོ་བོར་སོང་བ་དེ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་འབགས་བཅོག་དུ་འགོ་བས་ཡིན།
- (4) གང་ཡིན་ཟེར་ན། འཛམ་གླིང་ནས་གཞི་མཐོ་བོར་སོང་བ་དེ་ཙམ་གྱི་རྒྱུ་ཡང་དུ་འགོ་བས་ཡིན།

95. འཛམ་བྱ་གླིང་ལ་མིང་གཞན་གང་ཟེར་རམ།

- (1) འཛམ་བྱ་གླིང་ལ་མིང་གཞན་ས་ཡི་བྱ་རིལ་ཡང་ཟེར།
- (2) འཛམ་བྱ་གླིང་ལ་མིང་གཞན་ས་ཡི་གོང་བྱ་ཡང་ཟེར།
- (3) འཛམ་བྱ་གླིང་ལ་མིང་གཞན་ས་ཡི་ཁོར་ཡུག་ཡང་ཟེར།
- (4) འཛམ་བྱ་གླིང་ལ་མིང་གཞན་ས་ཡི་གོ་ལ་ཡང་ཟེར།

96. ང་ཚོའི་སྟོད་གནས་འཛམ་གླིང་འདི་ཉི་མ་དང་བར་ཐག་ཉེ་ཤོས་ཀྱི་གཟའ་སྐར་གཞི་མཐོ་བ་དེ་རེད་དམ།

- (1) འཛམ་གླིང་ནི་ཉི་མ་དང་བར་ཐག་ཉེ་ཤོས་ཀྱི་གཟའ་སྐར་ལྟ་བུ་པ་དེ་རེད།
- (2) འཛམ་གླིང་ནི་ཉི་མ་དང་བར་ཐག་ཉེ་ཤོས་ཀྱི་གཟའ་སྐར་གསུམ་པ་དེ་རེད།
- (3) འཛམ་གླིང་ནི་ཉི་མ་དང་བར་ཐག་ཉེ་ཤོས་ཀྱི་གཟའ་སྐར་དང་མེ་དེ་རེད།
- (4) འཛམ་གླིང་ནི་ཉི་མ་དང་བར་ཐག་ཉེ་ཤོས་ཀྱི་གཟའ་སྐར་གཉིས་པ་དེ་རེད།

97. མེ་ཤུགས་འདུར་མདའ་ཡི་མིང་ལ་ཨེ་པོ་ལོ་ ༡༡ (Apolo-11) ཟེར་མཁན་དེ་རྒྱལ་ཁབ་གང་ནས་རེད་དམ།

- (1) དེ་ནི་ཨ་རི་ནས་རེད།
- (2) དེ་ནི་ཨུ་རུ་ཤུ་ནས་རེད།
- (3) དེ་ནི་ཨ་འབ་རི་ཀ་ནས་རེད།
- (4) དེ་ནི་རྒྱ་གར་ནས་རེད།

98. ང་ཚོའི་ཕྱོད་གནས་འཛམ་གླིང་འདི་གང་འདྲ་ཞིག་ཡིན་ནམ།

- (1) དེ་ནི་མིའི་ཕྱོད་གནས་ཀྱི་དངོས་གཟུགས་རིལ་བྱ་ཞིག་ཡིན།
- (2) དེ་ནི་ས་གཞིར་གནས་པའི་དངོས་གཟུགས་རིལ་བྱ་ཞིག་ཡིན།
- (3) དེ་ནི་ཕྱོགས་ཀུན་དུ་ཁྲབ་པའི་དངོས་གཟུགས་རིལ་བྱ་ཞིག་ཡིན།
- (4) དེ་ནི་བར་སྒྲུང་དུ་གནས་པའི་དངོས་གཟུགས་རིལ་བྱ་ཞིག་ཡིན།

99. ཡངས་པའི་འཛིག་རྟེན་འདིའི་ཁམས་ཀྱི་ནང་ལ་ང་ཚོའི་ཕྱོད་གནས་འཛམ་གླིང་འདི་ཆེ་ཆུང་གང་འདྲ་ཞིག་ཡོད་དམ།

- (1) འདི་ནི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་གླིང་ཐན་ལྟར་གྱི་ཆ་ཤས་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ལས་མེད་པ་རེད།
- (2) འདི་ནི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་རི་རྒྱར་ལྟར་གྱི་ཆ་ཤས་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ལས་མེད་པ་རེད།
- (3) འདི་ནི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་རྒྱ་ཐིག་ལྟར་གྱི་ཆ་ཤས་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ལས་མེད་པ་རེད།
- (4) འདི་ནི་རྒྱ་མཚོའི་ནང་གི་རྒྱ་རྒྱས་ལྟར་གྱི་ཆ་ཤས་ཆུང་ཆུང་ཞིག་ལས་མེད་པ་རེད།

གཤམ་གསལ་སྒྲ་ཆོག་ལེགས་པར་བསྒྲགས་ཏེ་འགྲིག་པའི་ལན་མ་ནོར་བ་འདོམས་དགོས།

། བདེན་པ་དང་གངས་རི་ཕུ་ཐག་རིང་།	། རྩོན་དང་ལུག་གི་མཚུག་མ་ཐུང་བ་ཡོད།
། བདེ་ལྡན་ག་པར་ཕྱིན་ཀྱང་།	། སེམས་ལུགས་སློབ་པ་རྒྱས་འགྲོ།
། རྩོན་པ་གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་།	། རོ་ལུམ་ནམ་ཉོག་རྒྱས་འགྲོ།
། ལོ་དུས་འཁོར་བའི་མཆོམས་སྟུ།	། སྦྱིད་པའི་ལོ་གསར་སླེབས་ཡོང་།
། རྟགས་དང་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་དུས།	། རྩ་བའི་སྒྲ་མ་མཇུག་ཡོང་།
། གནས་ཚད་མཐོ་གང་མ་སླེབས།	། གོ་གནས་འདོམ་གང་དགོས་པ།
། སློབ་ལྷ་འགྲིམས་ནས་ཐོན་ཆོ།	། སྦྱོང་ལམ་གཞན་ལས་རྩལ་པ།
། ལས་འབྲས་ཁ་ནས་སྒྲ་ཡང་།	། གཞན་མི་ཡིད་ཆེས་མི་འཕེད།
། ལག་རྩེས་སྒྲ་མོ་མ་ལོན།	། ཐོབ་ཐང་འབོ་གང་དགོས་ཟེད།

100. རྩོན་ཅན་གང་དུ་ཕྱིན་ཀྱང་གང་རྒྱས་འགྲོ་ཡི་རེད་དམ།

- (1) ཡིད་ལུམ་ནམ་ཉོག་རྒྱས་འགྲོ་ཡི་རེད།
- (2) རོ་ལུམ་ནམ་ཉོག་རྒྱས་འགྲོ་ཡི་རེད།
- (3) ལུས་ལུམ་ནམ་ཉོག་རྒྱས་འགྲོ་ཡི་རེད།
- (4) དག་ལུམ་ནམ་ཉོག་རྒྱས་འགྲོ་ཡི་རེད།

101. རི་ཕུ་ཐག་རིང་པོ་དག་གང་ཡིན་ནམ།

- (1) བདེན་པ་དང་ནམ་མཁའ་གཉིས་ཕུ་ཐག་རིང་ཡིན།
- (2) བདེན་པ་དང་གཙང་པོ་གཉིས་ཕུ་ཐག་རིང་ཡིན།
- (3) བདེན་པ་དང་གངས་རི་གཉིས་ཕུ་ཐག་རིང་ཡིན།
- (4) བདེན་པ་དང་རྒྱགས་ཆུ་གཉིས་ཕུ་ཐག་རིང་ཡིན།

102. རྟགས་དང་རྟེན་འབྲེལ་བཟང་དུས་སུ་མཇུག་ཐུབ་ཀྱི་རེད་དམ།

- (1) གྲོས་འདྲིས་མཇུག་ཡོང་གི་རེད།
- (2) རྩོན་ཅན་པ་མ་མཇུག་ཡོང་གི་རེད།
- (3) བཅེ་ལྡན་ཨ་མ་མཇུག་ཡོང་གི་རེད།
- (4) རྩ་བའི་སྒྲ་མ་མཇུག་ཡོང་གི་རེད།

103. བདེ་པ་ལྷན་གང་དུ་བྱིན་ཀྱང་གང་ཡོང་ངམ།

- (1) ལག་ཤྱགས་སྟོབ་པ་རྒྱས་འགྲོ་ཡི་རེད།
- (2) ལུས་ཤྱགས་སྟོབ་པ་རྒྱས་འགྲོ་ཡི་རེད།
- (3) ངག་ཤྱགས་སྟོབ་པ་རྒྱས་འགྲོ་ཡི་རེད།
- (4) སེམས་ཤྱགས་སྟོབ་པ་རྒྱས་འགྲོ་ཡི་རེད།

104. ཐོབ་ཐང་འཕོ་གང་དགོས་ཟེར་དོན་གང་ཡིན་ནམ།

- (1) ཐོབ་ཐང་འཕོ་གང་ནི། དགོས་དོན་མེད་པ་ལ་ཟེར།
- (2) ཐོབ་ཐང་འཕོ་གང་ནི། དགོས་དོན་ཚང་བ་ལ་ཟེར།
- (3) ཐོབ་ཐང་འཕོ་གང་ནི། དགོས་དོན་མ་ཚང་བ་ལ་ཟེར།
- (4) ཐོབ་ཐང་འཕོ་གང་ནི། དགོས་དོན་མང་པོ་ལ་ཟེར།

105. གང་གི་མཚུག་མ་ཐུང་བ་ཡོད་ཡོད་དམ།

- (1) རྒྱན་དང་ལུག་གི་མཚུག་མ་ཐུང་བ་ཡོད།
- (2) རྒྱན་དང་གཡག་གི་མཚུག་མ་ཐུང་བ་ཡོད།
- (3) རྒྱན་དང་གཡག་གི་རྩ་མོང་གི་མཚུག་མ་ཐུང་བ་ཡོད།
- (4) རྒྱན་དང་ར་ཡི་མཚུག་མ་ཐུང་བ་ཡོད།

གཤམ་གསལ་སྟོབ་ཁྱིད་ཐབས་ལམ་གྱི་བ་ལས་འགྲིག་པའི་ལན་མ་ནོར་བ་འདོམས་དགོས།

106. དངོས་ཆས་ངོ་མའི་ལུང་འབྲེན་བྱས་པ་ནི།

- (1) ལྷ་གྲུས་ནས་འཁུར་སྟེབས་པའི་འབྲིང་ཆས།
- (2) དགེ་ཆུན་ནས་འཛིན་གྲར་འབྲིང་ཆས་བྲིས་པ།
- (3) ངོས་ལེན་ཆད་ལྡན་གྱིས་འབྲིང་ཆས་ཡར་རྒྱས་གཏོང་བ།
- (4) འབྲིང་ཆས་བྲིས་པ། ཡང་ན། མི་དང་འབྲེལ་བའི་ཡར་རྒྱས།

107. ཨ་པར་ན། (Aparna) འཛིན་གྲུ་ལྔ་པའི་སྟོབ་མས་སྐད་གདངས་ཉན་ནས་སྐད་ཆིག་བརྗོད་པ་བཅས་ཀྱི་དོན་ཉན་པ་ལས་ཤེས་པ། དེ་ཉན་ནས་ཤེས་པའི་འཆར་གཞི་ཡིན་པ་རེ།

- (1) དེ་སྟེང་འོག། ཡང་ན། འོག་སྟེང་གི་ཐབས་ལམ་མ་རེད།
- (2) སྟེང་འོག་ཉེ་བའི་ཐབས། (Top-down approach)
- (3) འོག་སྟེང་ཉེ་བའི་ཐབས། (Bottom-up approach)
- (4) སྟེང་འོག་དང་འོག་སྟེང་ཉེ་བའི་ཐབས། (Both top-down and bottom-up approach)

108. སྐད་ཡིག་སྒྲིང་སྤངས་ཀྱི་ལམ་ལུགས་ཀྱི་འཛིན་ཐང་དེ་རེད་དམ།

- (1) མི་ཚང་མས་སྐད་རིགས་མང་པོ་ཤེས་པའི་དོན་རྟོགས་པ་དེ་རེད།
- (2) དོན་རྟོགས་པ་དང་བཅད་སྒྲིང་བྱས་པའི་སྐད་ཡིག་གི་ལས་ཀྱི་འགྲོ་སྤངས་དེ་རེད།
- (3) དོན་རྟོགས་པ་དང་བཅད་སྒྲིང་བྱས་པའི་སྐད་ཡིག་གི་བརྟན་སྒྲིང་ཀྱི་འགྲོ་ལུགས་དེ་རེད།
- (4) དོན་རྟོགས་པ་བྱ་རྒྱ་དེ་སྐད་ཡིག་ཚང་མའི་སྤྱིར་བཏང་གི་ལམ་ལུགས་དེ་རེད།

109. འདིར་ལྟོག་རྒྱ། ཡང་བརྗོད་པ་ཡོད། ལྟོག་རྒྱ་དེ་སྐད་ཡིག་གང་དང་འབྲེལ་བའི་དོ་ཚབ་བྱས་སམ། རྒྱ་གར་གྱི་ཅ་ཁྲིམས་ནང་ཡུལ་མི་ཚང་མ་གཅིག་མཚུངས་རེད། དེ་འབྲེལ་མོང་ཅང་། ཡུལ་མི་ཕོ་དང་མོ། རིགས་། ཆོས་ལུགས་། སྤེ་ཆུན་། ཤེས་ཡོན་། དཔལ་འབྱོར་རྒྱལ་རྒྱུན་དང་བཅས་པ་ཚང་མ་ཡུལ་མི་ཡིན་པ་གཅིག་མཚུངས་རེད། དེ་ལ་མ་བྲང་བ་མེད་པ་རེད། དེ་འབྲེལ་རེད། ཡིན་ནའང་། རྒྱ་གར་མང་གཅིད་འཛུལ་། མི་ཚང་གཅིག་མཚུངས་ཡིན་པ་དོས་ལེན་བྱས་ཡོད་པ་རེད།

- (1) ཆན་རིག་དེབ་སྐྱེལ་། (Scientific Register)
- (2) སྤྱི་དོན་དེབ་སྐྱེལ་། (Politic Register)
- (3) སྤྱི་ཆོགས་ཆན་རིག་དེབ་སྐྱེལ་། (Social Science Register)
- (4) ཁྲིམས་འོག་དེབ་སྐྱེལ་། (Legal Register)

110. འཛིན་ཁྱ་དྲུག་པའི་དགོ་ལགས་ནས་སྤྱི་ཉམས་སྒྲིང་དང་སྤྱངས་འབྲས་བསྐྱར་ཞིབ་ཀྱིས་ལྟོག་དེབ་ཀྱི་པར་རིས་སྟོན་ཏེ་སྟོབ་ཆན་མ་བསྐྱབ་སྟོན་ནས་སྟོབ་མ་ནས་གང་རེ་སྟོན་བྱས་སམ།

- (1) དེ་དག་ལ་པར་རིས་ཀྱི་དོན་གོ་བྱ་བ་ཅུག་པ།
- (2) པར་རིས་བསྟན་པའི་སྤྱང་བྲན་བྱ་བ་ཅུག་པ།
- (3) པར་རིས་ལ་སྤྱགས་བརྗོད་བྱས་པ།
- (4) ལྟོག་རྒྱའི་སྟོབ་ཆན་སྟོན་བསྐྱས་བརྗོད་པ།

111. སྒྲིང་བ་པོས་ལྷ་མ་ཐུད་དེ་དེ་མ་ཐག་སྤྱང་རྒྱ་དེ་རེད།

- (1) དོས་འཛིན་བརྟག་དཔྱད་བྱས་པ། (Diagnostic Test)
- (2) ཡིག་སྒྲིང་དམ་ཡིག་སྒྲུལ་། (Portfolio)
- (3) ཞིབ་འཇུག་ལྷ་མ་ཐུད་ལས་གཞི། (Continuous Comprehensive Assessment)
- (4) མཐར་མུག་པའི་ལས་གཞི། (Proficiency Assessment)

112. གཤམ་གསལ་གོ་དོན་ལེན་པའི་ཚལ། (Receptive Skill) ཞེས་པ་དེ།

- (1) ཉན་ཚལ་དང་སྒྲོག་ཚལ་ཡིན།
- (2) ཉན་ཚལ་དང་འབྲི་ཚལ་ཡིན།
- (3) སྒྲོག་ཚལ་དང་འོད་ཚལ་ཡིན།
- (4) འོད་ཚལ་དང་འབྲི་ཚལ་ཡིན།

113. རྒྱ་གར་བ་མང་པོ་ཕྱི་རྒྱལ་དུ་ལས་ཀའི་དོན་དུ་འགོ་རྒྱུར་དེའི་སྐད་ཡིག་སྦྱོང་གི་ཡོད་པའི་གནས་དེ་ལ་ལམ་སྟོན་དེ་ལ་.....།

- (1) དེ་ལམ་སྟོན་བྱས་པ། ཡང་ན། ཆ་ཆང་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྟོན་མ་རེད།
- (2) ཆ་ཆང་བའི་ལམ་སྟོན་རེད། (Both integrative and instrumental motivation)
- (3) ཆ་ཆང་འབྲེལ་བའི་ལམ་སྟོན་རེད། (Integrative motivation)
- (4) ལམ་སྟོན་བྱས་པ། (Instrumental motivation)

114. གཤམ་གསལ་གང་དེ་རིག་གཞུང་སྐད་ཡིག་མ་རེད།

- (1) ཉིན་རྒྱུ། (Hindi)
- (2) ཏ་མིལ་སྐད། (Tamil)
- (3) ལེགས་སྐད་སྐད། (Sanskrit)
- (4) ཉི་ལུ་གུ་སྐད། (Telugu)

115. གཤམ་གསལ་དེ་ཕྱི་ལོ་༢༠༢༠ ནེས་ཡོན་མིང་བྱས་ནང་ཕྱི་རྒྱལ་སྐད་ཡིག་སྦྱོང་སྤངས་ཐོག་རེད།

- (1) བེ་རན་ཅི་ (French) དེ་སྐད་ཡིག་འཕར་མ་སྦྱོང་དགོས་པར་རྒྱབ་སྦྱོར་བྱས་པ་ཞིག་རེད།
- (2) ཕྱི་རྒྱལ་སྐད་ཡིག་སྦྱོང་རྒྱ་དེ་འབྲིང་རིམ་འཛིན་གྱའི་སྐབས་འདམས་ཁ་ཞིག་རེད།
- (3) ཕྱི་རྒྱལ་སྐད་ཡིག་སྦྱོང་རྒྱ་དེ་སྐད་ཡིག་གསུམ་པའི་འགོ་ལུགས་ལྟར་རེད།
- (4) སྐད་ཡིག་གསུམ་གྱི་འགོ་ལུགས་ནང་ཕྱི་རྒྱལ་སྐད་དེ་མེད་པ་རེད།

116. གཤམ་གསལ་སྐད་ཡིག་ཤེས་པ་ (Knowing about language) ཞེས་ལུང་འདྲན་པ་ཞིག་རེད།

- (1) འགན་འཐབ་གྱི་བྱས། (Strategic Competence)
- (2) གསལ་བསྐྱགས་ཤེས་ཡོན། (Declarative Knowledge)
- (3) འགོ་ལུགས་ལྟར་གྱི་ཤེས་ཡོན། (Procedural Knowledge)
- (4) བད་སྟོད་གྱི་ཤེས་ཡོན། (Grammatical Knowledge)

117. འཛིན་གྲུབ་པའི་དགོ་ལགས་ནས་གཤམ་གསལ་བཤད་རྒྱུའི་ལས་གཞི་ཡར་རྒྱས་བཏང་། (བྱེད་ཐང་དང་དེའི་གནམ་གཤམ་གནས་སྤངས་ཐོག་ཚིག་བརྗོད་ལ།) དེ་ལས་གཞི་ཡག་པོ་རེད་དམ་མ་རེད། བྱེད་རང་གི་ངོས་ལེན་གང་ཡིན་འདོམས་ཞིག དེ་བཞིན་རྒྱ་མཚན་དགོས་པ་ཡིན།

- (1) ལས་འཆར་དེ་ཡག་པོ་མ་རེད། དེ་ཡིས་སྦྱོར་བ་པོ་ལ་བྱེ་ཐང་དང་འབྲེལ་བ་དེ་ཙམ་མེད།
- (2) ལས་འཆར་དེ་ཡག་པོ་རེད། སྦྱོར་བ་པོས་བྱེ་ཐང་སྐོར་འཛིན་གྲུབ་ནང་ས་གཞི་རིག་པའི་སློབ་ཚན་སྐབས་སྤྱང་བ་ཞིག་ཡིན་ཤོད་གྱི་རེད།
- (3) ལས་འཆར་དེ་ཡག་པོ་རེད། གང་ཡིན་ཟེར་ན། སྦྱོར་བ་པོས་བྱེ་ཐང་སྐོར་ཤོད་ཐུབ།
- (4) ལས་འཆར་དེ་ཡག་པོ་མ་རེད། སྦྱོར་བ་པོས་བྱེ་ཐང་སྐོར་གང་ཡང་ཤེས་ཀྱི་མེད།

118. གཤམ་གསལ་བརྗོད་པ་གང་དེ་སྐད་ཡིག་གི་བརྗོད་གཏམ་བདེན་པ་རེད།

- (1) སྐབས་རེ་སྤྱི་ཚན་མི་འབྲེལ་པ་ལོད་པར་བརྗོད་གཏམ་མི་འབྲེལ་འདྲ་སྐད་ཡིག་གཅིག་མཚུངས་ཡོད་པ་རེད།
- (2) སྐད་ཡིག་གི་བརྗོད་གཏམ་དེ་ཡུལ་ལུང་དང་ཡུལ་ལུང་བྱེད་པར་འབྲེད།
- (3) སྐད་ཡིག་གཅིག་པའི་བརྗོད་གཏམ་བརྗོད་པ་པོ་གཞན་གྱིས་གོ་ཐུབ་པ་ཡིན།
- (4) བརྗོད་གཏམ་གྱི་སྤྱི་ཚན་རྒྱ་ཆེ་ལ་སྐད་ཡིག་གི་སྤྱི་ཚན་དེ་ཚུང་བ་རེད།

119. གཤམ་གསལ་གང་དེ་མཉམ་སྦྲེལ་སྦྱོར་བའི་རྩལ་གོང་སྟོབས་བྱ་རྒྱུའི་ལས་འཆར་ཡིན་ནམ།

- (1) དབྱད་ཅིང་། (Writing an Article)
- (2) དཔེ་སྟོན་བྱས་པ། (Role Play)
- (3) འགན་ཁིད་སྤྱད་པ། (Assignment)
- (4) འཆར་གཞིའི་བྱ་བ། (Project Work)

120. གཤམ་གསལ་དེ་བརྗོད་སློབ་སློབ་ཁྲིད་དང་འབྲེལ་བའི་ལས་འཆར་གང་ཡིན། སྐད་ཡིག་གི་ཆ་ལག་འོ་སློབ་དང་འབྲེལ་ནས་སློབ་མར་མི་ཆེད་ནང་དོ་སྤངས་ལས་འཆོལ་ཞིབ་བྱེད་བཟུགས་པ་དེ་རེད།

- (1) རོ་སྤངས་རྒྱས་པ། (Consciousness Raising)
- (2) བྱ་རིམ་ལས་འཆར་བསྐྱོན་པ། (Creating a Schema)
- (3) ཐབས་ལམ་གཅོག་འཕྲི། (Deductive Methods)
- (4) འཆོལ་ཞིབ་ཐབས་ལམ། (Discovery Methods)

ཡིག་རྒྱགས་པས་སྡེ་ཚན་བཞི་པ་༼ ༡༢༡ ནས་ ༡༥༠ ༽ གཞུགས་
སྟངས་ལོངས་སྤྱོད་(Tibetan) བོད་ཡིག་སྐད་ཡིག་གཉིས་
པ་ཁོ་ན་རེད།

Candidates should attempt the
questions from Part-V (Q No. 121-
150), if they have opted Tibetan as
Language – II only

123. མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱི་རིགས་གང་ཡིན་ནམ།

- (1) མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་དམངས་རིགས་ལས་སྐུ་འབྱུངས་པ་རེད།
- (2) མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་བྲམ་ཟེའི་རིགས་ལས་སྐུ་འབྱུངས་པ་རེད།
- (3) མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་བྲང་མོང་རིགས་ལས་སྐུ་འབྱུངས་པ་རེད།
- (4) མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་རྗེ་འཁོར་རིགས་ལས་སྐུ་འབྱུངས་པ་རེད།

124. འཕགས་པ་སྐུ་སྐྱབ་ན་ལེ་རྒྱའི་མཁན་པོ་གནང་སྐབས་འདུལ་བའི་བསྟན་པ་ལ་ཕན་པའི་བྲག་ལས་གང་གནང་ངམ།

- (1) དེ་སྐབས་འདུལ་ཁྱིམས་འཆལ་བ་རྣམས་གནས་ནས་དབྱུང་བར་མཛད་དེ་འདུལ་བསྟན་རྒྱས་པ་མཛད་དོ།
- (2) དེ་སྐབས་ཤེས་ཡོན་དམན་པ་རྣམས་གནས་ནས་དབྱུང་བར་མཛད་དེ་འདུལ་བསྟན་རྒྱས་པ་མཛད་དོ།
- (3) དེ་སྐབས་རིག་པ་རྒྱལ་བ་རྣམས་གནས་ནས་དབྱུང་བར་མཛད་དེ་འདུལ་བསྟན་རྒྱས་པ་མཛད་དོ།
- (4) དེ་སྐབས་ཁྱིམས་དམན་པ་རྣམས་གནས་ནས་དབྱུང་བར་མཛད་དེ་འདུལ་བསྟན་རྒྱས་པ་མཛད་དོ།

125. མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས་སློབ་གཉེར་གང་དུ་གནང་ངམ།

- (1) ཁོང་གིས་བེ་ཁྱ་མ་ལྷོ་ལའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སློབ་གཉེར་གནང་བ་རེད།
- (2) ཁོང་གིས་ན་ལེ་རྒྱའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སློབ་གཉེར་གནང་བ་རེད།
- (3) ཁོང་གིས་ཨོ་དར་བུ་རེའི་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སློབ་གཉེར་གནང་བ་རེད།
- (4) ཁོང་གིས་བེ་མུ་བུ་ལ་ཡ་ནས་གཙུག་ལག་ཁང་དུ་སློབ་གཉེར་གནང་བ་རེད།

126. རྒྱ་གར་གྱི་གྲོང་ཁྱེར་ཆེ་ཁག་གང་དང་གང་ནང་མགོན་པོ་སྐུ་སྐྱབ་ཀྱིས་ཆོས་གཞི་བཙུགས་སམ།

- (1) གཉན་ཡོད་དང་མ་ར་ན་སི་སོགས་ནང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། མཆོད་རྟེན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་གཞི་བཙུགས།
- (2) རོ་གདན་དང་རྩ་མཆོག་གྲོང་སོགས་ནང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། མཆོད་རྟེན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་གཞི་བཙུགས།
- (3) ལུ་མ་བེ་ནི་དང་མ་ར་ན་སི་སོགས་ནང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། མཆོད་རྟེན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་གཞི་བཙུགས།
- (4) གཉན་ཡོད་དང་རྩ་མཆོག་གྲོང་སོགས་ནང་གཙུག་ལག་ཁང་དང་། མཆོད་རྟེན། ཐེག་ཆེན་གྱི་ཆོས་གཞི་བཙུགས།

127. འཕགས་པ་སྐྱུ་སྐྱབ་གང་དུ་སྐྱུ་འབྱུངས་པ་རེད།

- (1) རྒྱ་གར་སྐྱོ་ཕྱོགས་མེད་ཅའི་ཡུལ་དུ་སྐྱུ་འབྱུངས་པ་རེད།
- (2) རྒྱ་གར་སྐྱོ་ཕྱོགས་ཁར་དེའི་ཡུལ་དུ་སྐྱུ་འབྱུངས་པ་རེད།
- (3) རྒྱ་གར་སྐྱོ་ཕྱོགས་བར་ཏྲ་ནའི་ཡུལ་དུ་སྐྱུ་འབྱུངས་པ་རེད།
- (4) རྒྱ་གར་སྐྱོ་ཕྱོགས་སུ་ད་ཅའི་ཡུལ་དུ་སྐྱུ་འབྱུངས་པ་རེད།

128. མགོན་པོ་སྐྱུ་སྐྱབ་ཀྱིས་སྐྱུ་ཡུལ་ནས་གང་གདན་འབྱུངས་པ་རེད།

- (1) ཁོང་གིས་དབུ་མ་སྟོང་ཐག་བརྒྱ་པ་སྐྱུ་ཡུལ་ནས་གདན་འབྱུངས་པ་རེད།
- (2) ཁོང་གིས་ཤེར་ཕྱིན་སྟོང་ཐག་བརྒྱ་པ་སྐྱུ་ཡུལ་ནས་གདན་འབྱུངས་པ་རེད།
- (3) ཁོང་གིས་མདོ་སྐྱོང་སྟོང་ཐག་བརྒྱ་པ་སྐྱུ་ཡུལ་ནས་གདན་འབྱུངས་པ་རེད།
- (4) ཁོང་གིས་འདུལ་མདོ་སྟོང་ཐག་བརྒྱ་པ་སྐྱུ་ཡུལ་ནས་གདན་འབྱུངས་པ་རེད།

གཤམ་གསལ་བརྗོད་པ་ལེགས་པར་བསྐྱགས་ཏེ་འཁྱིག་པའི་ལན་མཚོར་བ་འདོམས་དགོས།

། ང་ཚོའི་སྔོན་གནས་འཛམ་གླིང་འདི་ས་ལའི་གོ་ལ་ཟེར། དེ་ནི་གཟའ་སྐར་ཆུང་དུ་ཞིག་རེད། ཉི་མ་ལ་སྐྱོར་བ་རྒྱག་གི་ཡོད། འཛམ་གླིང་འདི་གླིང་ཆེན་གཞན་དང་མི་འདྲ་བ་ཆ་མོད་སྟོམས་ཞིང་འབྱུང་བཞི་ལྟ་བུ་ཞིག་ཡིན་པས་དེ་ན་དངོས་སྐྱེས་བཟང་ལ་སྐྱེ་འགོ་བྱངས་མེད་གནས་སྐྱབ་པའི་གཟའ་སྐར་ཞིག་རེད། གླིང་གཞན་དུ་དེ་ལྟར་གྱི་ཁྱད་ཆོས་དང་མི་ལྟ་བུ་པ་རེད། ས་དང་ཆུ་ལས་བྱུ་བ་པའི་ང་ཚོའི་གནས་ཁང་ལྟ་བུ་རེད། འཛམ་གླིང་འདི་རྒྱུད་གིས་བཏུམས་ཡོད། དེ་ལ་རྒྱུད་ཁམས་ཟེར། འཛམ་གླིང་འདིའི་བཟོ་ལྷ་ནི་ཤིང་ཏྲིག་ཆ་ལུ་མ་ལྟ་བུ་ཡོད་པ་རེད། འདི་ཏ་ཅང་ཆེན་པོ་དང་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཡིན་པས་བཟོ་ལྷ་རྒྱུ་མ་པོ་ཡིན་པ་ཤེས་དགོས། ང་རང་ཚོ་གནམ་གྱའི་ནང་འགོ་སྐྱབས་ཡུལ་རི་ལྟར་མཛོང་བ་ལྟར་རྒྱ་བའི་སྟེང་ནས་འཛམ་གླིང་འདི་རྒྱུ་མ་པོ་ཡིན་པ་ཤེས་སྐྱབ། འཛམ་གླིང་བ་རྒྱ་བའི་སྟེང་དང་པོ་འགོ་སྐྱབ་མཁན་ནི་ཨ་རི་པ་ནིང་ཨམ་སེ་ཁོར་ (Neil Armstrong) དང་ཨེཌ་ཐིན་ཨེལ་ཁེ་རིན་ (Edwin Aldine) གཉིས་རེད། རྗེས་སུ་ཕྱ་ཏུ་སྐྱུ་རྒྱ་ནག་ རྒྱ་གར་གྱི་རྒྱལ་ཁབ་སོགས་ནས་ཀྱང་མེ་འཁྱགས་འཕྱར་མདུན་དང་མི་གཏོང་བ་སོགས་མང་པོ་བྱུང་ཡོད་པ་རེད།

129. རྒྱ་བའི་སྟེང་ཐོག་མར་སྐྱེབས་མཁན་གྱི་མི་དེའི་མིང་ལ་གང་ཟེར་རམ།

- (1) རྒྱ་བའི་སྟེང་ཐོག་མར་སྐྱེབས་མཁན་གྱི་མི་དེའི་མིང་ལ་ནིལ་ཐོམ་སེ་ཁོར་ཟེར།
- (2) རྒྱ་བའི་སྟེང་ཐོག་མར་སྐྱེབས་མཁན་གྱི་མི་དེའི་མིང་ལ་ནིལ་ཨམ་སེ་ཁོར་ཟེར།
- (3) རྒྱ་བའི་སྟེང་ཐོག་མར་སྐྱེབས་མཁན་གྱི་མི་དེའི་མིང་ལ་ནིལ་ཁོམ་སེ་ཁོར་ཟེར།
- (4) རྒྱ་བའི་སྟེང་ཐོག་མར་སྐྱེབས་མཁན་གྱི་མི་དེའི་མིང་ལ་ནིལ་ཐོན་སེ་ཁོར་ཟེར།

130. སྒྲིང་གཞན་དུ་མེད་པའི་འཛམ་སྒྲིང་འདི་ལ་བྱད་ཚེས་གང་ཡོད་དམ།

- (1) བྱགས་རོབ་མཚོ་སོགས་ཀྱི་བྱད་ཚེས་ལྡན་པ་ཡོད་པ་རེད།
- (2) ས་རྒྱུང་ཚུ་སོགས་ཀྱི་བྱད་ཚེས་ལྡན་པ་ཡོད་པ་རེད།
- (3) མེ་རྒྱུང་ཆར་སོགས་ཀྱི་བྱད་ཚེས་ལྡན་པ་ཡོད་པ་རེད།
- (4) དེ་བྲག་རྒྱུགས་ཚུའི་བྱད་ཚེས་ལྡན་པ་ཡོད་པ་རེད།

131. ང་ཚོའི་ཕྱོད་གནས་འཛམ་སྒྲིང་འདི་སྐར་མ་ཞིག་རེད་དམ་མ་རེད།

- (1) ང་ཚོའི་ཕྱོད་གནས་འཛམ་སྒྲིང་འདི་རྒྱུང་གི་ཕུ་རིལ་ཞིག་རེད།
- (2) ང་ཚོའི་ཕྱོད་གནས་འཛམ་སྒྲིང་འདི་ས་སྒྲིང་ཞིག་རེད།
- (3) ང་ཚོའི་ཕྱོད་གནས་འཛམ་སྒྲིང་འདི་ཚུ་ཞིག་རེད།
- (4) ང་ཚོའི་ཕྱོད་གནས་འཛམ་སྒྲིང་འདི་སྐར་མ་ཞིག་རེད།

132. རྒྱ་བའི་ཉེང་མི་རིགས་སུ་དང་པོ་སླེབས་ཐུབ་པ་བྱུང་ཡོད་དམ།

- (1) རྒྱ་བའི་ཉེང་མི་རིགས་ཐོག་མ་སླེབས་ཐུབ་མཁན་ནི་རྒྱ་མི་རིགས་ཡིན་པ་རེད།
- (2) རྒྱ་བའི་ཉེང་མི་རིགས་ཐོག་མ་སླེབས་ཐུབ་མཁན་ནི་ཕུ་རུ་སུའི་མི་རིགས་ཡིན་པ་རེད།
- (3) རྒྱ་བའི་ཉེང་མི་རིགས་ཐོག་མ་སླེབས་ཐུབ་མཁན་ནི་རྒྱ་གར་གྱི་མི་རིགས་ཡིན་པ་རེད།
- (4) རྒྱ་བའི་ཉེང་མི་རིགས་ཐོག་མ་སླེབས་ཐུབ་མཁན་ནི་ཨ་རི་བ་ཡིན་པ་རེད།

133. ང་ཚོའི་ཕྱོད་གནས་ས་ཡི་གོ་ལ་འདིས་གང་ལ་སྒྲོར་བ་བརྒྱབ་ཀྱི་ཡོད་དམ།

- (1) ང་ཚོའི་ཕྱོད་གནས་ས་ཡི་གོ་ལ་འདིས་སྐར་མ་མཚོ་རྒྱལ་ལ་སྒྲོར་བ་བརྒྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
- (2) ང་ཚོའི་ཕྱོད་གནས་ས་ཡི་གོ་ལ་འདིས་ཉི་མ་སྒྲོར་བ་བརྒྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
- (3) ང་ཚོའི་ཕྱོད་གནས་ས་ཡི་གོ་ལ་འདིས་ལ་སྒྲོར་བ་བརྒྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།
- (4) ང་ཚོའི་ཕྱོད་གནས་ས་ཡི་གོ་ལ་འདིས་རྒྱ་མཚོར་སྒྲོར་བ་བརྒྱབ་ཀྱི་ཡོད་པ་རེད།

134. ང་ཚོའི་སྟོན་གནས་འཛམ་གླིང་འདི་ལ་ཚན་རིག་གི་སློན་ལ་གང་ཟེར་རམ།

- (1) དེ་ལ་མའི་གོ་ལ་ཟེར།
- (2) དེ་ལ་ཆུའི་གོ་ལ་ཟེར།
- (3) དེ་ལ་ས་ལའི་གོ་ལ་ཟེར།
- (4) དེ་ལ་རྒྱ་ལ་གོ་ལ་ཟེར།

135. རྒྱ་བའི་སྟངས་ལྟར་ལྟོ་ལྟོ་འདི་འདྲ་ལྟ་བུ་མཐོང་གི་ཡོད་དམ།

- (1) རྒྱ་བའི་སྟངས་ལྟར་ལྟོ་ལྟོ་འདི་ལེབ་མོ་སྟོར་སྟོར་མཐོང་གི་ཡོད་པ་རེད།
- (2) རྒྱ་བའི་སྟངས་ལྟར་ལྟོ་ལྟོ་འདི་རྒྱམ་ནར་མོ་བྱ་བཞི་མ་མཐོང་གི་ཡོད་པ་རེད།
- (3) རྒྱ་བའི་སྟངས་ལྟར་ལྟོ་ལྟོ་འདི་བྱ་གསུམ་ནར་མོ་མཐོང་གི་ཡོད་པ་རེད།
- (4) རྒྱ་བའི་སྟངས་ལྟར་ལྟོ་ལྟོ་འདི་རྒྱམ་བུར་མཐོང་གི་ཡོད་པ་རེད།

གཤམ་གསལ་སྟོབ་ཁྱིད་ཐབས་ལམ་དེ་བ་རྣམས་ལས་འགྲིག་པའི་ལན་མ་ཞོར་བ་འདེམས་དགོས།

136. ཨ་ཤ་ཟེན་ (Ashwin) སྐྱེས་དུས་ནས་ཨོ་ཏེ་ཡ་ (Odia) སྐད་ཤེས་ཀྱི་ཡོད་པ་དང་། ཁོས་དབྱིན་རི་དང་ཉིན་རྗེ་ཡང་སྦྱངས་པ་
རེད། མའི་བརྗོད་པ་དེ་ལ་བརྟེན་ནས་གཤམ་གསལ་དེ་བདེན་པ་མ་རེད།

- (1) ཁོས་དབྱིན་རི་སྦྱང་བ་དེ་དགོས་གཤམ་སྐད་ཡིག་རེད།
- (2) ཁོས་ཨོ་ཏེ་ཡ་སྐད་ཡིག་སྦྱང་བ་དེ་དགོས་གཤམ་ཞིག་རེད།
- (3) ཁོས་ཉིན་རྗེ་སྦྱང་རྒྱུ་སྐད་ཡིག་དེ་རེད།
- (4) ཁོས་དབྱིན་རི་སྦྱང་བ་དེ་སྦྱང་རྒྱུ་སྐད་ཡིག་དེ་རེད།

137. གཤམ་སྟོན་ཐབས་ལམ་གྱི་ཀུན་སྟོང་དེ་ _____ །

- (1) མི་གང་ཞིག་གིས་སྐད་ཡིག་སྦྱང་བ་ནི་དེ་བ་འབྲི་ཚུལ་ཆེད་དུ་རེད།
- (2) མི་གང་ཞིག་གིས་སྐད་ཡིག་སྦྱངས་པ་དེ་ལས་བྱེད་ཀྱི་ལེད་སྟོན་གྱི་དོན་དུ་རེད།
- (3) མི་གང་ཞིག་གིས་སྐད་ཡིག་སྦྱངས་པ་ནི་ཡུལ་མའི་སྐད་ཡིག་དེ་རེད།
- (4) མི་གང་ཞིག་གིས་སྐད་ཡིག་སྦྱང་བ་ནི་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་ཚོས་ལུགས་བྱེད་སྟོན་ཆེད་རེད།

138. ཀེ་རི་པ་ (Kripa) དང་ཀ་རན་ (Karan) གཉིས་མཆོམ་དང་དམིགས་བསལ་མ་ཉི་ཤུ་རི་ (Manipuri) ཡུལ་སྐད་ལ་བ་ཀྱི་
ཡོད། དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐད་ཆ་དབྱེ་བ་རི་ལྟར་བྱེད། དེ་གཉིས་ཀྱིས་སྒྲེར་སོ་སོའི་ཡུལ་སྐད་བརྒྱབ་ས་སྤངས་དེ་ནི།

- (1) མ་ཉི་ཤུ་རི་ (Manipuri)
- (2) སྐད་ལྷགས་ཚུང་བ་སྟེ་ཉོབ་ཏོ། (Idiolect)
- (3) ཡུལ་སྐད། (Dialect)
- (4) སྐད་སྐད་ལག་སྤྲུལ་ (Speech act)

139. རྒྱ་གར་གྱི་ཅ་ཁྲིམས་ནང་དབྱིན་སྐད་ཀྱི་གནས་སྤངས་གང་སྤྲད་ཡོད་དམ།

- (1) སྐད་ཡིག་འདམ་གཟུགས་ལྟ་བུ། (Language of statutory bodies)
- (2) གཞུང་འབྲེལ་སྐད་ཡིག་ (Official language)
- (3) གཞུང་འབྲེལ་སྐད་ཡིག་གི་རྒྱུ་ལས། (Associate official language)
- (4) ཕྱི་རྒྱལ་སྐད་ཡིག་ (Foreign language)

140. ཡིག་ཆ་དེ་གྱི་དམིགས་ཡུལ་ནི། སློབ་མ་སྒྲེར་སོ་སོའི་སློབ་དང་རྒྱས་བ་ཤེས་པའི་ཆེད་དུ་རེད།

- (1) སྐྱབ་བྱེད་བརྟག་པའི་ཡིག་ཆ། (Formative test)
- (2) བསྐྱབ་བྱེད་ཡིག་ཆ། (Objective test)
- (3) ཆད་ལྡན་ཡིན་མིན་ཡིག་ཆ། (Validity test)
- (4) བརྟག་དབྱེད་བྱ་རྒྱུའི་ཡིག་ཆ། (Diagnostic test)

141. ཨ་ནི་ཏི་ (Aditi) བརྟུག་རྟུག་འདས་པའི་འགྲོ་སྤངས་ཤེས་པ་རེད་དེ། ཡིན་ནའང་བེད་སྤྱོད་འགྲོ་སྤངས་ལྟར་མི་ཐུག་མོས་བརྟུག་འགྲོ་སྤངས་གང་ཤེས་ཡོད་པ་རེད།

- (1) བེད་སྤྱོད་གཏོང་སྤངས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན། (Application of Knowledge)
- (2) སྐད་ཡིག་ལ་དགོས་པའི་ཆ་ལག (Language acquisition device)
- (3) བརྟུག་འགྲོ་སྤངས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན། (Procedural Knowledge)
- (4) ཁས་ལེན་ཐུབ་པའི་ཤེས་ཡོན། (Declarative Knowledge)

142. གཤམ་གསལ་དེ་སྐད་ཡིག་མ་རེད།

- (1) སྐད་ཡིག་འགའ་ཤས་ཀྱིས་ཚན་རིག་དང་འབྲུལ་ལས་རིག་པའི་དོན་སྤྱོད་ལུས།
- (2) སྐད་ཡིག་བརྟུག་པ་དོས་འཛིན།
- (3) སྐད་ཡིག་ནི་རྒྱལ་རབས་ཀྱི་མཛོད་རེད།
- (4) སྐད་ཡིག་ཀྱི་མི་རིགས་ཀྱི་ཤེས་ཡོན་ཐོག་མན་ཐོགས་བྱེད།

143. འཛིན་ཐུབ་སྐད་ཡིག་གི་ལས་གཞི་འགྲོ་སྤངས་བསྐྱུས་པ་དེ་གང་རེད་དམ།

- (1) དགེ་ཆན་དང་སློབ་མ་ནས་ལས་འཆར་ཀྱི་གཞི་རིམ་ལྟར་ཡིན་པ་བཀོད་པ།
- (2) སྤྱི་ཚན་སྤྱིག་པ་ - འཆར་གཞི་བཀོད་པ་ - ལས་དོན་བསྐྱུས་པ་ - ལས་དོན་ལ་འབྲེལ་བ་ཤད་ - ཟིན་འཁྱིལ་བཀོད་པ་ - བརྟུག་གཞི་དོས་འཛིན་པ་དང་མཐའ་མའི་སྟན་ཐོ་བཅས།
- (3) སྤྱི་ཚན་སྤྱིག་པ་ - བརྟུག་གཞི་དོས་འཛིན་ - འཆར་གཞི་ - བརྟུག་གཞི་དོས་འཛིན་ - བརྟུག་གཞི་བསྐྱུར་པ་ - ཟིན་འཁྱིལ་དང་མཐའ་མའི་སྟན་ཐོ།
- (4) སྤྱི་ཚན་སྤྱིག་པ་ - བརྟུག་གཞི་དོས་འཛིན་ - འཆར་གཞི་ - བརྟུག་གཞི་བསྐྱུས་པ་ - ཟིན་འཁྱིལ་བཀོད་པ་ - བརྟུག་གཞི་བསྐྱུར་པ་དང་མཐའ་མའི་སྟན་ཐོ།

144. སྒྲུབ་ལོག་ (Top-down) ཉེ་བོ་ནང་ཉན་ཅལ་བསྐྱེམས་ཡོད།

- (1) ཚིག་གཏམ་དཔེ། སྤྱི་ཚན། བརྟུག་པའི་སྐྱེ་ཆ་ཆང་ཉན་པ།
- (2) དམིགས་བསལ་ལ་དོ་སྣང་སྤྱད་པ།
- (3) གཏམ་བཤད། ལྟོག་དཔེ། ཡང་ན། ཉན་པའི་སྒྲུབ་དོན་ཉན་པ།
- (4) ལྟོག་དཔེ། གཏམ་བཤད། ཡང་ན། སྐྱེ་གདངས་ཉན་པ།

145. འཛིན་ལྷ་བདུན་པའི་དགེ་ལགས་ནས་འཛིན་ལྷ་ལ་མི་ལ་འབྲེལ་བ་ཤད་བརྒྱབ་རྒྱུའི་ལས་གཞི་སྤྱོད་རྒྱུར། ཁོང་འཛིན་ལྷའི་ཕྱི་ལོགས་སུ་
སྐོར་བསྐྱོད་ཆོང་བ་སླེ་པོ་དང་མཉམ་འཛིན་ལྷར་འབྲིན་སླེབས་ཏེ་སྐར་ཆ་བདུན་གྱི་རིང་སྤོད་བཅུག་པ་ལ་སློབ་མ་བྱུང་འབྲེལ་བྱས་ཏེ་མི་
དེ་ལ་འབྲེལ་བ་རྫོང་བྱེད་དུ་བཅུག། བྱིད་ནས་སྐོར་ཆོང་བ་དེ་ཁོང་གི་ལས་གཞི་གང་ཟེར་བ་དེ་རེད་དམ།

- (1) འབྲིན་ཆས། (Materials)
- (2) སློབ་འབྲིན་རྒྱུ་ལགས་པ། (Teaching Assistant)
- (3) སྐོར་ཆོང་པ། (A Hawker)
- (4) ལས་གཞིར་མཉམ་ཞུགས་པ། (A participant in the activity)

146. འཛིན་ལྷ་བདུན་པའི་དགེ་ལགས་ནས་སློབ་དེབ་ནང་གི་མི་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱིས་གང་བཞོད་པ་ངོས་འཛིན་བྱེད་དུ་བཅུག་པ་དེ་
དགེ་ལགས་སློབ་མའི་ཁྱོད་གང་ལ་ཡར་འཐེན་གནང་ངམ།

- (1) ཤེས་ཚད་ཀྱི་ཚུལ།
- (2) སྐད་ཡིག་གི་ཤེས་ཚད།
- (3) ཤེས་ཡོན་ལ་ཉམས་སྤྱོད་མཁས་པོ།
- (4) བརྟག་དབྱེད་ཀྱིས་སློབ་པ།

147. གཤམ་གསལ་གང་དེ་རིག་གཞུང་སྐད་ཡིག་སྤྱོད་བསྟར་ཆེད་རྒྱལ་ཡོངས་ཤེས་ཡོན་སྤྱིད་བྱས་པ་༢༠༢༠ནང་མཁྱེན་ཆབ་བྱས་ཡོད་པ་
རེད།

- (1) རིག་གཞུང་སྐད་ཡིག་སྤྱོད་རྒྱ་དེ་འབྲིང་རིམ་འཛིན་ལྷར་སྤྱོད་དོན། (core བཞིན་སྤྱོད་དགོས།)
- (2) རིག་གཞུང་སྐད་ཡིག་སྤྱོད་རྒྱ་དེ་འབྲིང་རིམ་འཛིན་རིམ་ནང་འདེམས་ཁ་ཡོད་པ་རེད།
- (3) རིག་གཞུང་སྐད་ཡིག་སྐད་ཡིག་སྤྱོད་རྒྱ་དེ་སྐད་ཡིག་གསུམ་གྱི་འགོ་ཁྲིམས་ནང་འདེམས་ཆོག
- (4) རིག་གཞུང་སྐད་ཡིག་སྤྱོད་རྒྱ་དེ་བྱ་སྤྱོད་འཛིན་ནས་བཞག་ཡོད།

148. བཛོད་པ་འདི་བསྐྱུགས་ཏེ་སྐད་ཡིག་གང་དང་འབྲེལ་བའི་བཛོད་པ་རེད་དམ། རོ་ཞོལ་གྱི་རྗེས་ཐོག་དེར། དེ་མ་ཐག་ཏུ་དེ་བཞི་ཐུབ་པ་ལྟ་
བུ་རེད། ཡུ་རོབ་དང་ཨེ་ཤ་ཡ་ཅིས་པའི་འཛམ་གླིང་ནང་སྒྲེར་གྱི་ཐོབ་ཐང་དང་སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་རྒྱུ་མཉམ་པའི་ཐོག་བཟོ་སྒྲིང་བྱ་རྒྱུ་འགོ་ཚུགས།
རྒྱ་གར་ནང་ར་ཇ་རམ་མོ་རྟན་རོ་ཡ་ (Raja Rammohan Roy) དང་ཁི་རི་ཇི་ཨོ་ (Derozio) བན་སི་གྲེན་ལངས་
(French Revolution) ཐོག་བཤད་པ་དེས་མི་སེར་སྤེལ་ལས་དེས་སྤྱི་ཚོགས་བཅོས་བསྐྱར་ཐབས་ཤེས་གསར་པ་དེ་བཤད།

- (1) རྒྱུ་ལངས་དེབ་སྤྱེལ། (Revolution Register)
- (2) ཚན་རིག་དེབ་སྤྱེལ། (Science Register)
- (3) སྤྱི་དོན་དེབ་སྤྱེལ། (Political Register)
- (4) སྤྱི་ཚོགས་ཚན་རིག་དེབ་སྤྱེལ། (Social Science Register)

149. སུ་བྷ་ཤ་ (Subash) འཛིན་ཁྲ་བརྒྱད་པའི་དགེ་ལགས་ནས་སྤྱིར་སྤངས་སྐད་ཡིག་ཞིབ་འཇུག་དེ་ཤེས་བྱའི་ཅུལ་ཡིན་པ་གཤམ་ཆེར་
མི་བཅུ་བ་ཡིན། ཤེས་བྱའི་ཅུལ་ (Receptive Skills) གྱི་དོན་གང་རེད་དམ།

- (1) ཤོད་ཅུལ་དང་འབྲི་ཅུལ།
- (2) ཉན་ཅུལ་དང་འབྲི་ཅུལ།
- (3) ཤོད་ཅུལ་དང་སྒྲོག་ཅུལ།
- (4) ཉན་ཅུལ་དང་སྒྲོག་ཅུལ།

150. སློབ་མས་ཏ་གོ་བ་དང་དེབ་ཞིན་སྐད་ཡིག་འཛོལ་སྤངས་ཐོག་ལག་བསྐྱར་བྱས་པ་རེད།

- (1) ཐབས་བྱས་དང་ལྡན་པ། (Strategic competence)
- (2) ཁ་བསང་ཐོ་དང་ལྡན་པ། (Communicative competence)
- (3) ལམ་ལུགས་དང་ལྡན་པ། (Systemic competence)
- (4) སྤྱི་ཚོགས་ཀྱི་སྐད་ཡིག་དང་ལྡན། (Sociolinguistic competence)

- o O o -

SPACE FOR ROUGH WORK

གཤམ་གྱི་ལམ་སྟོན་རྒྱུ་ལེགས་པ་བྱས་ཏེ་སྟོན་དགོས།

- ༡༽ རྩི་བ་ཁག་ལ་ལན་མ་བཞུགས་ཐོག་ཏེ་བྱ་བ་ (Question booklet) ཏུ་བཞུགས་པའི་རྩི་བའི་རང་བཞིན་གྱི་གསལ་བཤད་ཡོད་པ་དེ་དག་ལེགས་པར་སྟོན་དགོས།
- ༢༽ རྩི་བ་གཅིག་ལ་ལན་བཞི་འདམ་ཀ་སྤྲད་ཡོད་པ་ལས་འོས་པའི་ལན་དེ་ལན་ཤོག་གི་སྟོར་དབྱིབས་ནང་སྒྲིག་སྐུ་སྐྱེས་སྟོན་གང་རུང་གིས་ནག་སྤྲིབ་གཏོང་དགོས། ནག་སྤྲིབ་བཏང་བའི་སྟོར་དབྱིབས་ལ་བསྒྱུར་བསྐྱབ་བྱ་མི་ཆོག།
- ༣༽ ལན་ཤོག་ (OMR) སྐབས་ཅེགས་དང་། མངོན་ཏྲགས་ (Sign) སོགས་བརྒྱབ་མི་རུང་བ་ཡིན།
- ༤༽ རྩི་ཤོག་དང་། ལན་ཤོག་གཉིས་ཀྱི་ཨང་གངས་མི་མ་སྒྲུན་པ་ཡོད་ན་ལམ་སེང་བཞེ་བོ་བརྒྱབ་དགོས།
- ༥༽ རྒྱགས་སྟོན་པས། རྩི་ཤོག་ཨང་དང་། ལན་ཤོག་ཨང་། རོ་ཏྲགས་མ་ཞོར་བ་བྲིས་དགོས།
- ༦༽ OMRལན་ཤོག་གི་ཏྲགས་བཞུགས་པ་དེ་འབྲུལ་ཆས་ (a machine) གྱིས་འཇུག་གི་ཡོད་པས་གསལ་བཤད་ཁག་རང་གི་འཇུག་ཞུགས་ལག་འཁུར་ (Admit Card) ནང་གང་ཡོད་པ་ལྟར་མ་འཁུག་པ་འབྲི་དགོས།
- ༧༽ ཡིག་རྒྱགས་གཏོང་སར་ལག་ཐོགས་ཁ་བར་ (Mobile) ནང་ཡིག་ཆ་དང་འབྲེལ་བའི་དངོས་ཆས་གང་ཡང་འཁུར་ཏེ་ཡོང་མི་ཆོག།
- ༨༽ ཡིག་རྒྱགས་གཏོང་ཁང་ (Exam Room) ཡིག་རྒྱགས་ཆོགས་ཁང་ (Exam Hall) ནང་ལག་ཐོགས་ཁ་བར་དང་། འབྲེལ་ལམ་སྐུལ་ཆས་ (Communication device)ལ་སོགས་འཁུར་མི་ཆོག། གལ་སྲིད་འབྲེལ་ཡོད་པ་མཐུས་པ་དང་ཉ་གོ་ན་བྱིད་རང་གི་ཡིག་ཆ་དཔེ་བཞུས་བྱས་པར་དོས་འཛིན་གྱིས་བྱིད་རང་ལ་ ཁྲིམས་ཐོག་ནས་ཉེས་ཆད་དང་། ཡིག་ཆ་དགཏོང་ཡུལ་ནས་བྱིར་སྐྱད་གནང་གི་རེད།
- ༩༽ ཡིག་རྒྱགས་གཏོང་སར་རང་གི་རོ་སྟོན་ལག་འཁུར་ (Admit Card) སྟོན་དགོས་པ་ཡིན།
- ༡༠༽ ཡིག་རྒྱགས་འབྲི་སྐབས་ཡིག་རྒྱགས་དོད་མ་པས་བཀའ་ཁྲོལ་མེད་པར་གང་རུང་ཏུ་འགྲོ་མི་ཆོག།
- ༡༡༽ ལན་ཤོག་ (OMR Answer sheet) ནང་འབྱོར་ཤོག་ (Attendance sheet) གི་སྟེང་ས་ཏྲགས་ལན་གཉིས་བཞུགས་དགོས། ལན་ཤོག་དེ་ཡིག་ཆ་དོད་མ་པར་དེས་པར་ཏུ་བཅི་སྟོན་བྱས་ཏེ་བྱིར་ཐོན་བྱ་དགོས།
- ༡༢༽ ཅེས་གཞི་ཡོ་ཆས་ (Electronic Device) གང་ཡང་བེད་སྟོད་གཏོང་མི་ཆོག་པ་སེམས་ནང་ནན་པོ་དེས་ དགོས།
- ༡༣༽ ཁྲིམས་མ་སྒྲུན་སྤྲིབ་སྟོན་གྱི་ཐོག་ནས་ཡིག་རྒྱགས་འབྲི་དགོས་པ་ཡིན།
- ༡༤༽ རྩི་ཤོག་ (Question Paper) ནང་ལན་ཤོག་ (OMR Answer sheet) གང་ནས་ཀྱང་ཤོག་བྱའི་ཆོན་བ་རྩ་བ་ནས་བཞུགས་མི་ཆོག།
- ༡༥༽ ཏུས་ཆོད་རྫོགས་མཚམས་ལན་ཤོག་ཡིག་ཆ་དོད་མ་པར་འབྲུལ་ཏེ་རྩི་ཤོག་རང་གི་མཉམ་ཏུ་འཁུར་ཆོག།

निम्नलिखित निर्देशों को ध्यान से पढ़ें :

1. जिस प्रकार से विभिन्न प्रश्नों के उत्तर दिए जाने हैं उसका वर्णन परीक्षा पुस्तिका में किया गया है, जिसे आप प्रश्नों का उत्तर देने से पहले ध्यान से पढ़ लें।
2. प्रत्येक प्रश्न के लिए दिए गए चार विकल्पों में से सही उत्तर के लिए OMR उत्तर पत्र के पृष्ठ-2 पर केवल एक वृत्त को ही पूरी तरह नीले/काले बॉल पॉइन्ट पेन से भरें। एक बार उत्तर अंकित करने के बाद उसे बदला नहीं जा सकता है।
3. परीक्षार्थी सुनिश्चित करें कि इस OMR उत्तर पत्र को मोड़ा न जाए एवं उस पर कोई अन्य निशान न लगाएँ। परीक्षार्थी अपना अनुक्रमांक OMR उत्तर-पत्र में निर्धारित स्थान के अतिरिक्त अन्यत्र न लिखें।
4. परीक्षा पुस्तिका एवं OMR उत्तर पत्र का ध्यानपूर्वक प्रयोग करें, क्योंकि किसी भी परिस्थिति में (केवल परीक्षा पुस्तिका एवं OMR उत्तर पत्र के कोड या संख्या में भिन्नता की स्थिति को छोड़कर) दूसरी परीक्षा पुस्तिका उपलब्ध नहीं करायी जाएगी।
5. परीक्षा पुस्तिका/OMR उत्तर पत्र में दिए गए परीक्षा पुस्तिका कोड व संख्या को परीक्षार्थी सही तरीके से उपस्थिति-पत्र में लिखें।
6. OMR उत्तर पत्र में कोडित जानकारी को एक मशीन पढ़ेगी। इसलिए कोई भी सूचना अधूरी न छोड़ें और यह प्रवेश-पत्र में दी गई सूचना से भिन्न नहीं होनी चाहिए।
7. परीक्षार्थी द्वारा परीक्षा हॉल/कक्ष में प्रवेश-पत्र के सिवाय किसी प्रकार की पाठ्य-सामग्री, मुद्रित या हस्तलिखित, कागज की पर्चियाँ, पेजर, मोबाइल फोन, इलेक्ट्रॉनिक उपकरण या किसी अन्य प्रकार की सामग्री को ले जाने या उपयोग करने की अनुमति नहीं है।
8. मोबाइल फोन, बेतार संचार युक्तियाँ (स्विच ऑफ अवस्था में भी) और अन्य प्रतिबंधित वस्तुएँ परीक्षा हॉल/कक्ष में नहीं लाई जानी चाहिए। इस सूचना का पालन न होने पर इसे परीक्षा में अनुचित साधनों का प्रयोग माना जाएगा और परीक्षार्थी विरुद्ध कार्यवाही की जाएगी, परीक्षा रद्द करने सहित।
9. पूछे जाने पर प्रत्येक परीक्षार्थी, निरीक्षक को अपना प्रवेश-पत्र दिखाएँ।
10. केन्द्र अधीक्षक या निरीक्षक की विशेष अनुमति के बिना कोई परीक्षार्थी अपना स्थान न छोड़ें।
11. कार्यरत निरीक्षक को अपना OMR उत्तर पत्र दिए बिना एवं उपस्थिति-पत्र पर दुबारा हस्ताक्षर किए बिना परीक्षार्थी परीक्षा हॉल/कक्ष नहीं छोड़ेंगे। यदि किसी परीक्षार्थी ने दूसरी बार उपस्थिति-पत्र पर हस्ताक्षर नहीं किए, तो यह माना जाएगा कि उसने OMR उत्तर पत्र नहीं लौटाया है और यह अनुचित साधन का मामला माना जाएगा। परीक्षार्थी अपने बाएँ हाथ के अंगूठे का निशान उपस्थिति-पत्र में दिए गए स्थान पर अवश्य लगाएँ।
12. इलेक्ट्रॉनिक/हस्तचालित परिकलक का उपयोग वर्जित है।
13. परीक्षा हॉल/कक्ष में आचरण के लिए परीक्षार्थी परीक्षण संस्था के सभी नियमों एवं विनियमों द्वारा नियमित हैं। अनुचित साधनों के सभी मामलों का फैसला परीक्षण संस्था के नियमों एवं विनियमों के अनुसार होगा।
14. किसी भी परिस्थिति में परीक्षा पुस्तिका और OMR उत्तर पत्र का कोई भाग अलग न करें।
15. परीक्षा सम्पन्न होने पर, परीक्षार्थी हॉल/कक्ष छोड़ने से पूर्व OMR उत्तर पत्र निरीक्षक को अवश्य सौंप दें। परीक्षार्थी अपने साथ इस परीक्षा पुस्तिका को ले जा सकते हैं।

READ THE FOLLOWING INSTRUCTIONS CAREFULLY :

1. The manner in which the different questions are to be answered has been explained in the Test Booklet which you should read carefully before actually answering the questions.
2. Out of the four alternatives for each question, only one circle for the correct answer is to be darkened completely with **Blue / Black Ball Point Pen** on **Side-2** of the OMR Answer Sheet. The answer once marked is not liable to be changed.
3. The candidates should ensure that the OMR Answer Sheet is not folded. Do not make any stray marks on the OMR Answer Sheet. Do not write your Roll No. anywhere else except in the specified space in the OMR Answer Sheet.
4. Handle the Test Booklet and OMR Answer Sheet with care, as under no circumstances (except for discrepancy in Test Booklet Code or Number and OMR Answer Sheet Code or Number), another set will be provided.
5. The candidates will write the correct Test Booklet Code and Number as given in the Test Booklet/OMR Answer Sheet in the Attendance Sheet.
6. A machine will read the coded information in the OMR Answer Sheet. Hence, no information should be left incomplete and it should not be different from the information given in the Admit Card.
7. Candidates are not allowed to carry any textual material, printed or written, bits of papers, pager, mobile phone, electronic device or any other material except the Admit Card inside the examination hall/room.
8. Mobile phones, wireless communication devices (even in switched off mode) and the other banned items should not be brought in the examination halls/rooms. Failing to comply with this instruction, it will be considered as using unfair means in the examination and action will be taken against the candidate including cancellation of examination.
9. Each candidate must show on demand his/her Admit Card to the Invigilator.
10. No candidate, without special permission of the Centre Superintendent or Invigilator, should leave his/her seat.
11. The candidates should not leave the Examination Hall/Room without handing over their OMR Answer Sheet to the Invigilator on duty and sign the Attendance Sheet twice. Cases where candidate has not signed the Attendance Sheet second time will be deemed not to have handed over the OMR Answer Sheet and dealt with as an unfair means case. **The candidates are also required to put their left hand THUMB impression in the space provided in the Attendance Sheet.**
12. Use of Electronic/Manual Calculator is prohibited.
13. The candidates are governed by all Rules and Regulations of the Examining Body with regard to their conduct in the Examination Hall/Room. All cases of unfair means will be dealt with as per Rules and Regulations of the Examining Body.
14. No part of the Test Booklet and OMR Answer Sheet shall be detached under any circumstances.
15. **On completion of the test, the candidate must hand over the OMR Answer Sheet to the Invigilator in the Hall / Room. The candidates are allowed to take away this Test Booklet with them.**